

Od znanstvenih spoznanj do učinkovitega oblikovanja politik

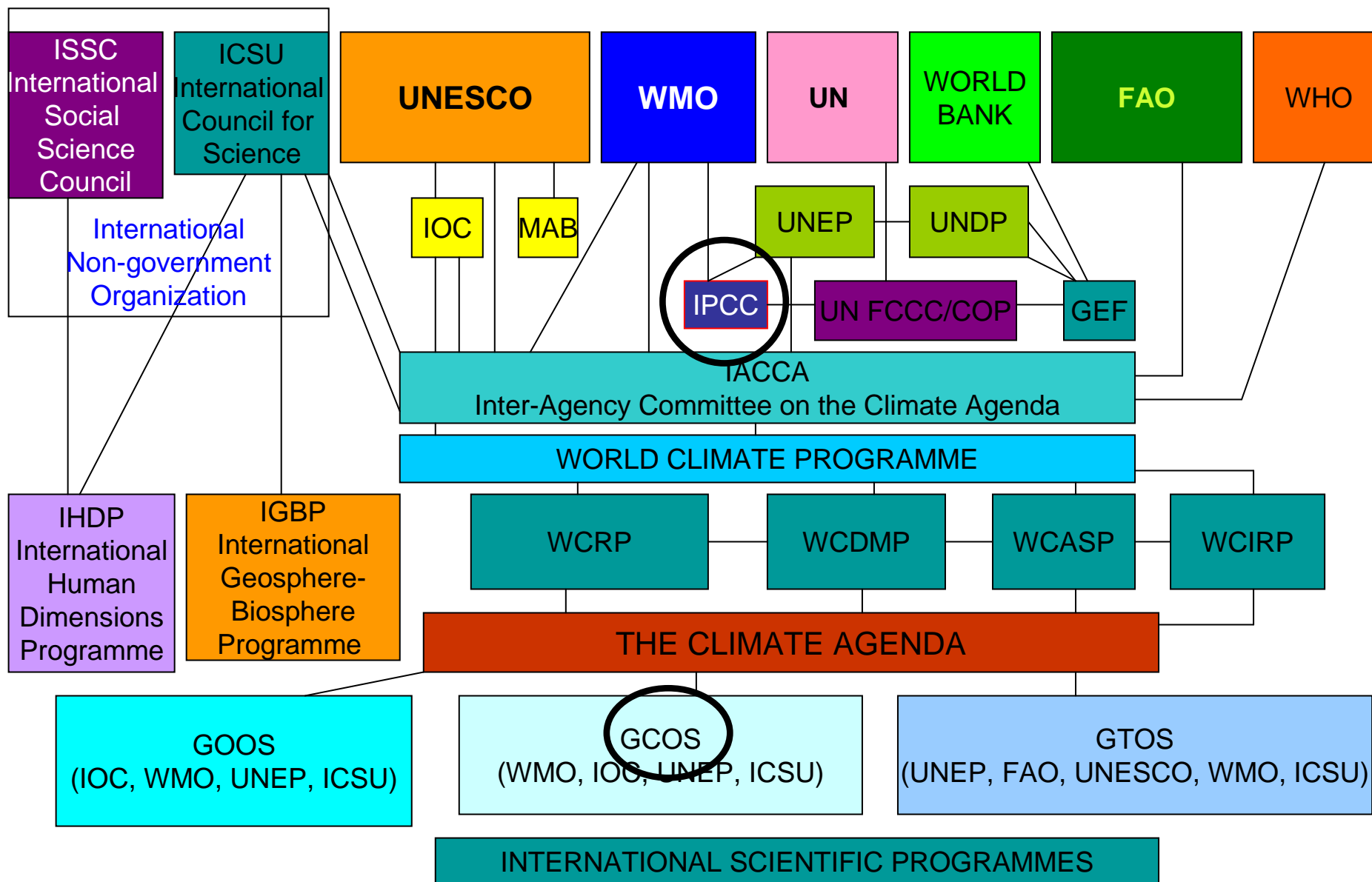
Lučka KAJFEŽ-BOGATAJ
Univerza v Ljubljani
IPCC WG2 Vice chair

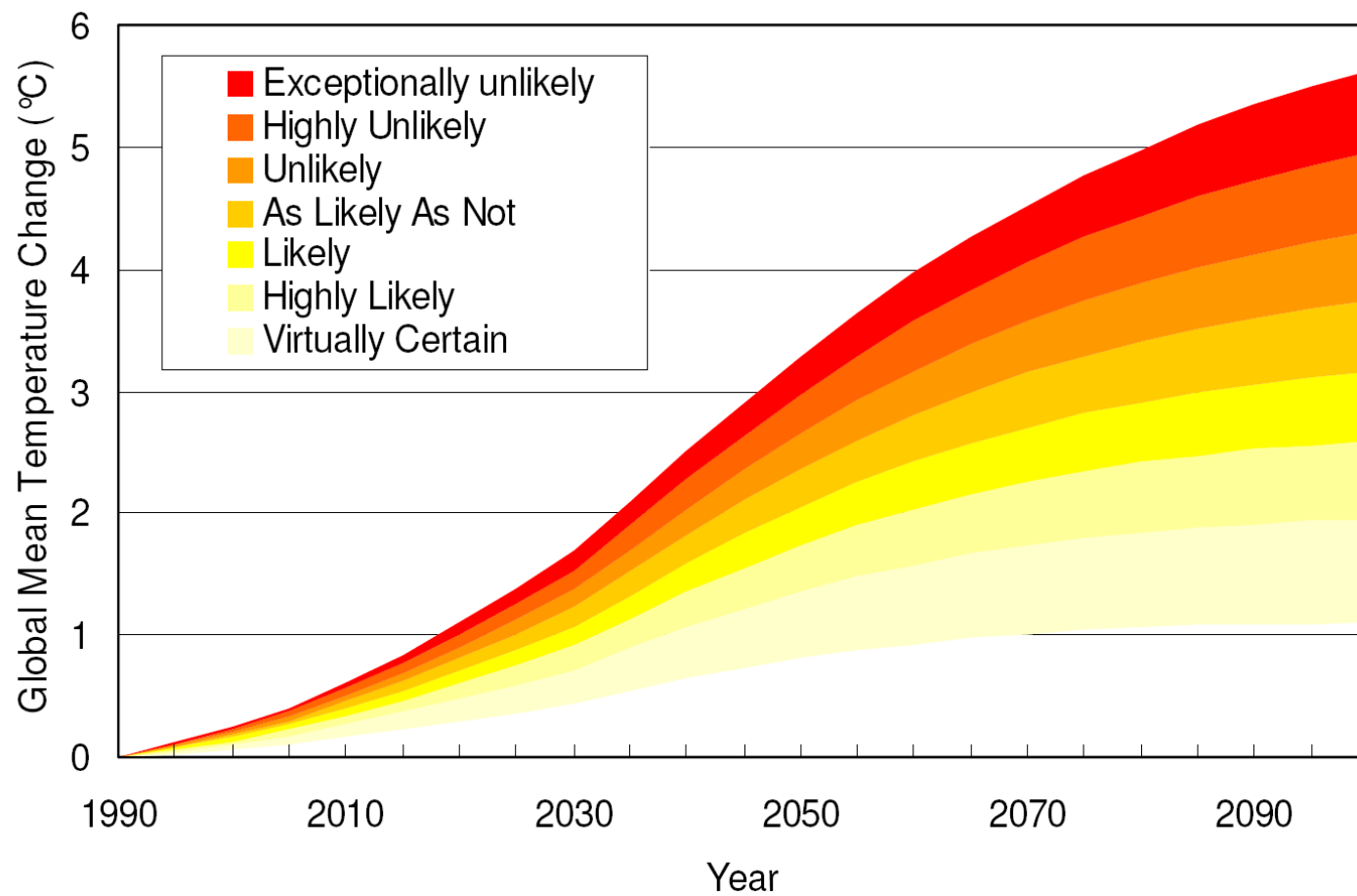
PODNEBNE SPREMEMBE
Znanstvena spoznanja in oblikovanje nacionalnih politik

15. maj 2008

Mednarodna telesa in aktivnosti na področju podnebja

Verjetnostna porazdelitev velikosti globalnega ogrevanja

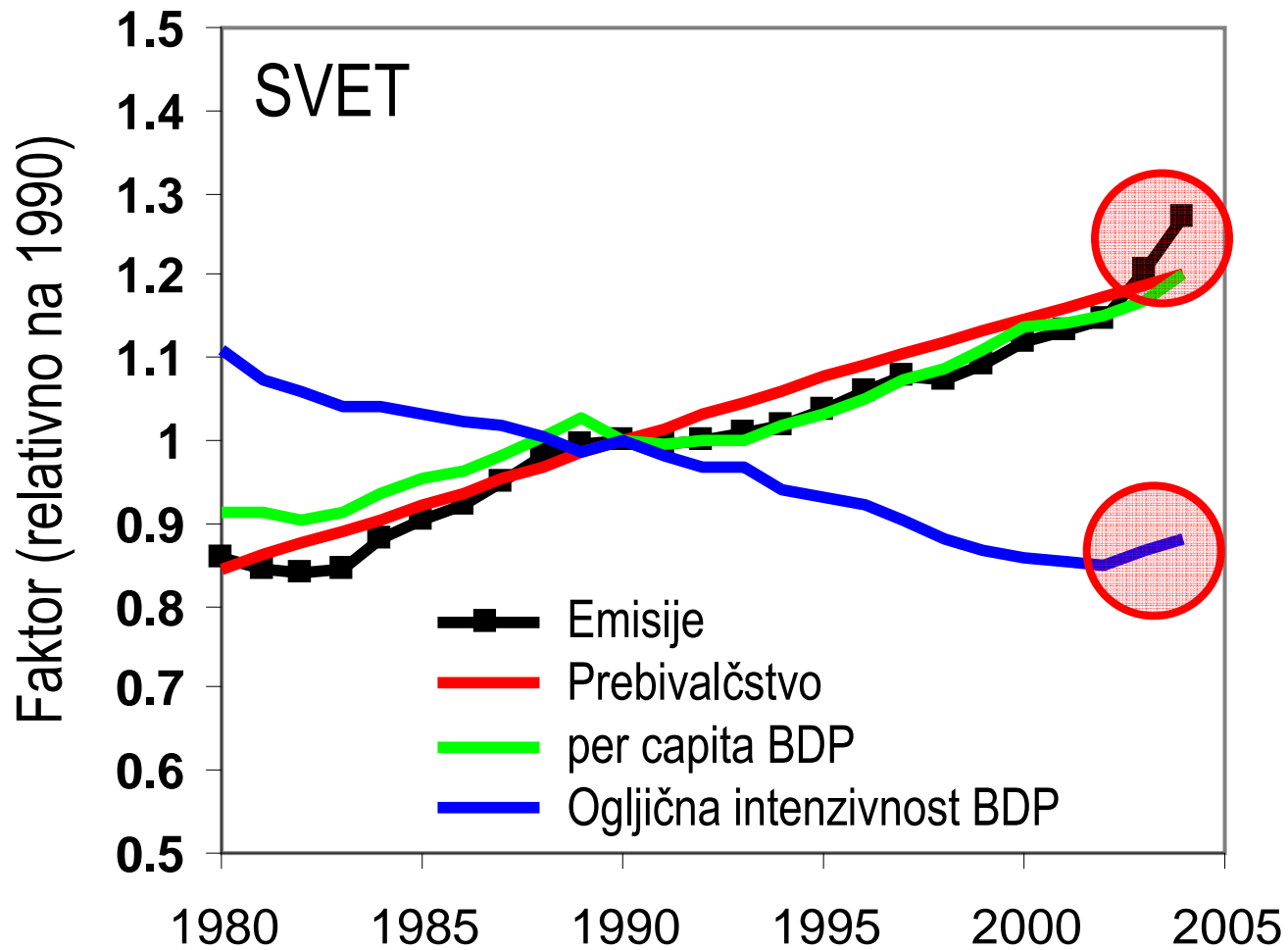

Verjetnost (%) preseganja temperaturnega dviga pri ustalitvi vsebnosti TGP

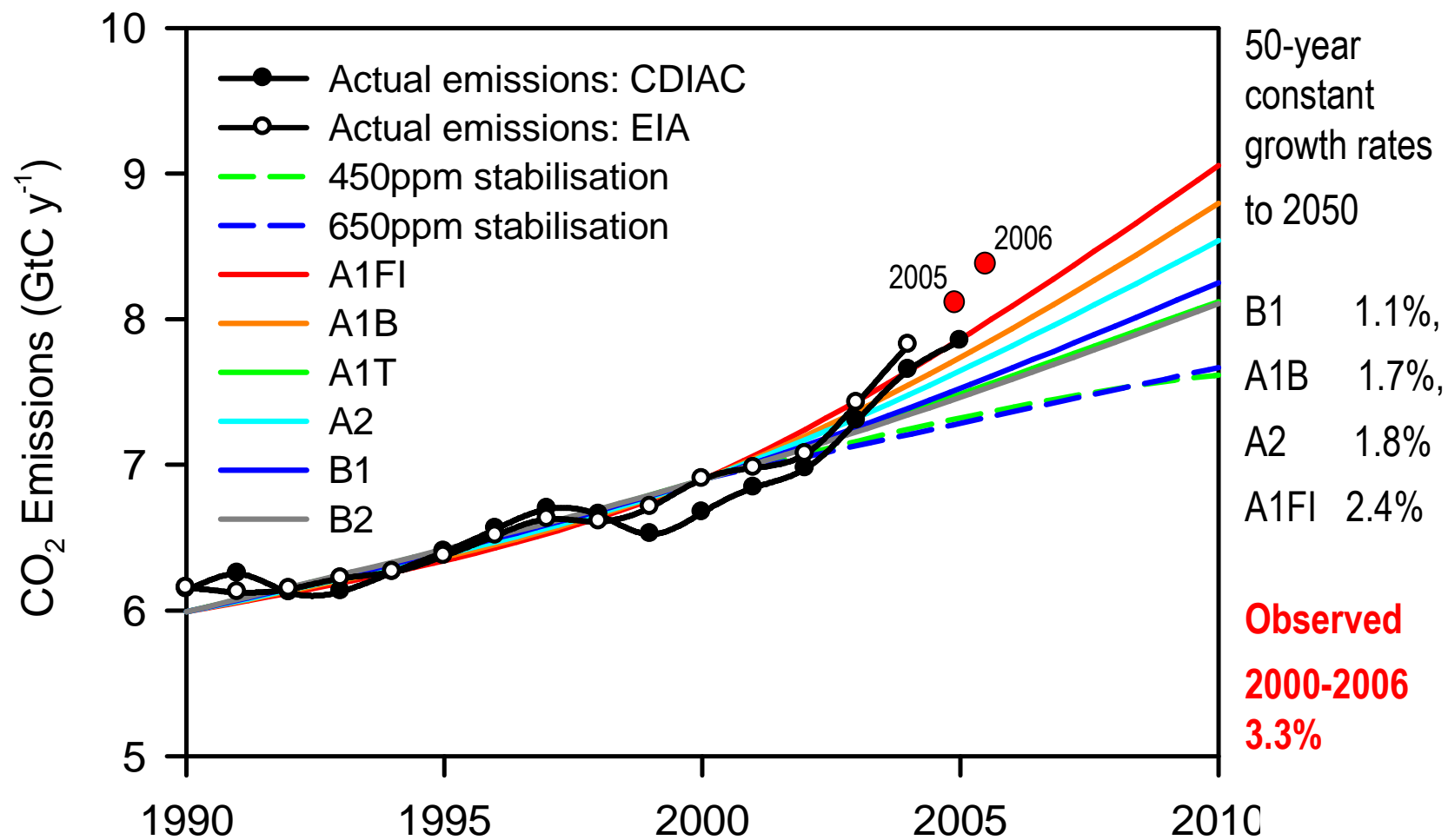
Stabilizacijska raven (v ppm CO ₂ e)	2°C	3°C	4°C	5°C	6°C	7°C
450	78	18	3	1	0	0
500	96	44	11	3	1	0
550	99	69	24	7	2	1
650	100	94	58	24	9	4
750	100	99	82	47	22	9

Trenutno okrog 432 ppm, narašča za 2.5 ppm na leto in to vse hitreje

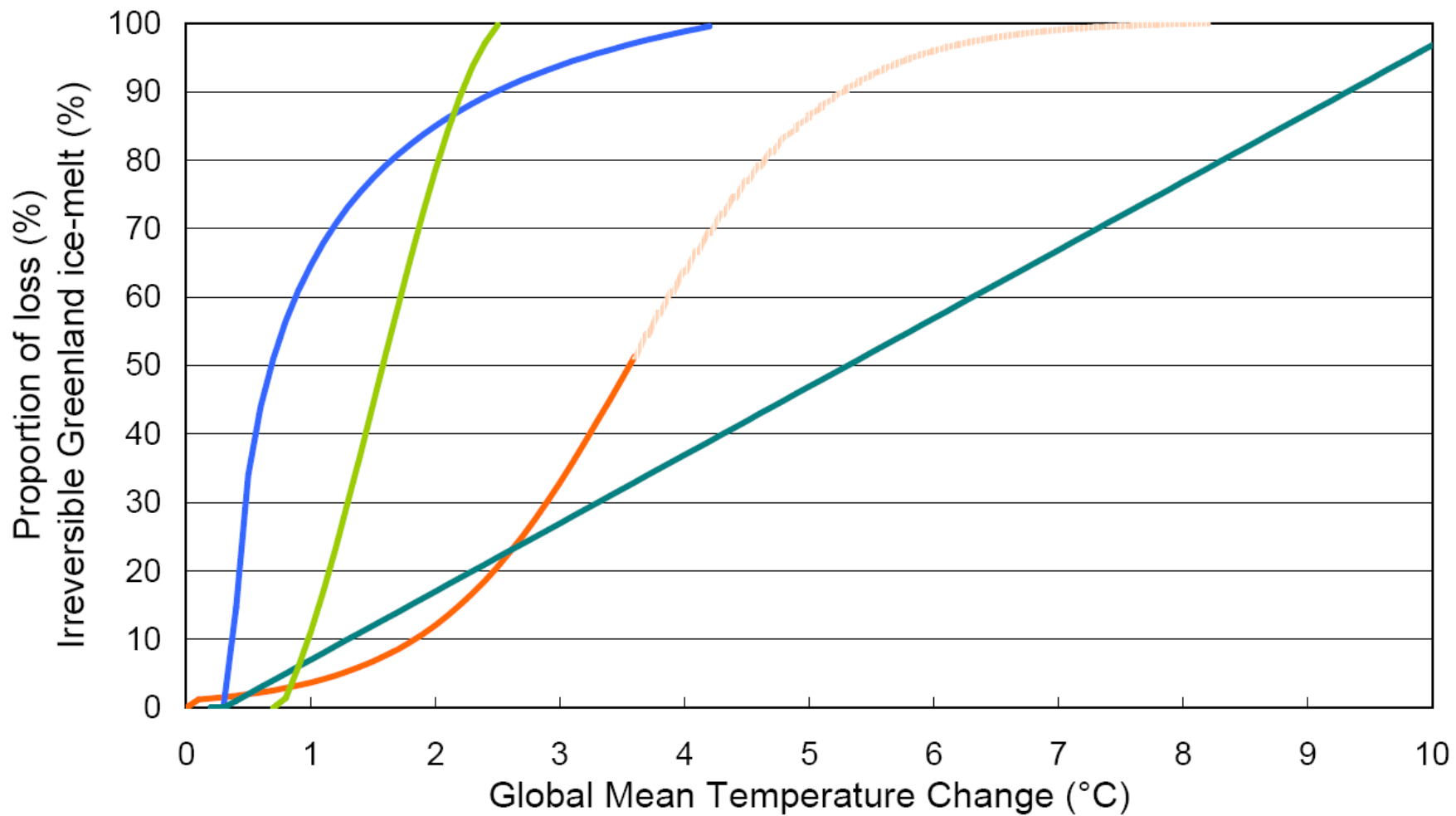
GONILA ANTROPOGENIH EMISIJ

Globalne emisije TGP letijo v nebo

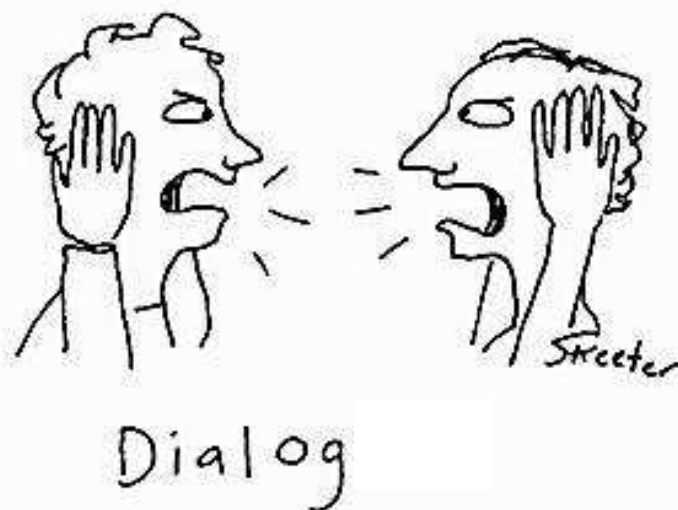

KRITIČNI PRAGOVI

— Species Extinction — Coral Reefs — THC — Greenland

*Upošteevajoč tveganja,
zakaj se v
(globalni/nacionalni) politiki
tako malo premakne?*

MAN-MADE CLIMATE CHANGE

It really isn't happening

BLAŽENJE JE NUJNOST

(retorična fraza ali misli kdo resno?)

Prava pot za emisije bi bila:

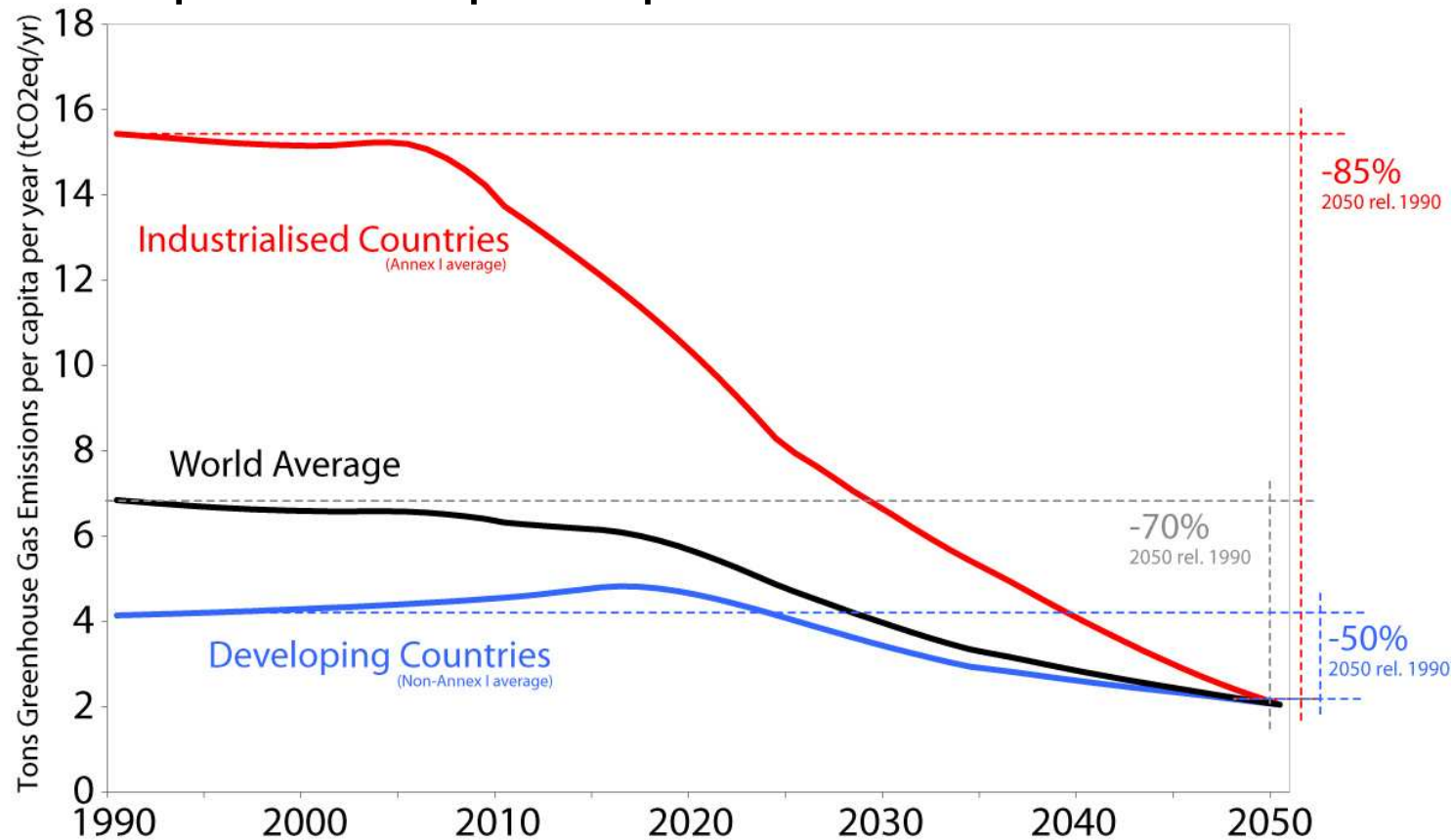
***Svet* – zmanjša za **50 % do 2050**
(višek 2020)**

Razvite države* – **80 % do 2050*

Države v razvoju* **20 % do 2050*

Glede na leto 1990

Izpusti TGP per capita

- Izpusti per capita razvitih držav se morajo zmanjšati za 85% za dosego enakega svetovnega povprečja izpustov per capita do 2050.
- Per-capita izpusti držav v razvoju se morajo preploviti.
- Svetovno povprečje se mora zmanjšati za -70% pri srednji projekciji rasti prebivalstva

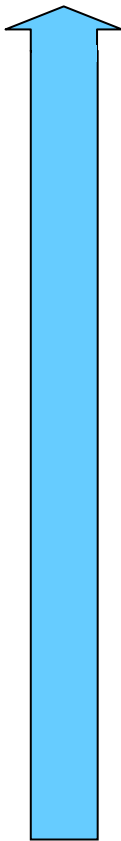
Problemi z postavljanjem cilja zmanjšanja emisij

- Nezadostna **ambicioznost**
- Premanjhna **stopnja nujnosti**
- Nenatančni **indicatorji**
- Neprimerna **sektorska pokritost**
- Nekonsistentna **izhodiščna leta**

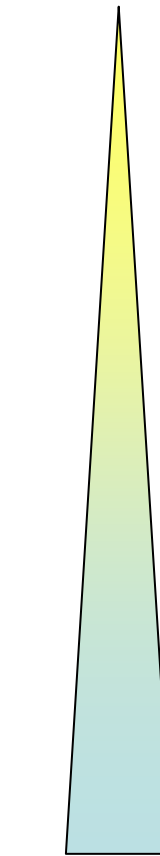
Cilji niso povezani s politikami

Podatkovna in informacijska piramida

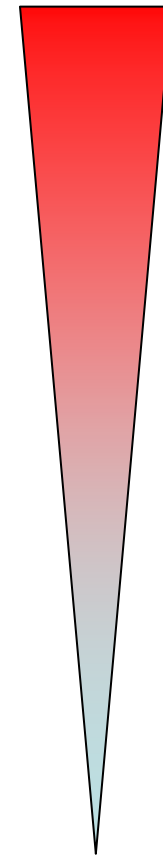
INFORMACIJA

PODATKI
MERITVE

Podatkov
vse manj

Subjektivnost
narašča

Znanost in vlade imajo različna merila in obnašanje

Znanost

- Sprejemanje verjetnosti
- Neenakost je dejstvo
- Napoveduje vnaprej
- Fleksibilnost
- Usmerjena k problemom
- Usmerjena k odkritjem
- Neuspeh/tveganje sprejemljiva
- Inovativnost nagrajena
- Ponovljivost bistvena za prepričanje
- Odjemalci razpršeni, raznoliki
praviloma ni klientelizma

Vlade

- Zaželjena gotovost
- Zaželjena enakopravnost
- Čas se koča ob naslednjih volitvah
- Togost
- Usmerjena k priložnostim
- Usmerjena k poslanstvu
- Neuspeh/tveganje nedopustna
- Inovacije sumljive
- Prepričanje odvisno od situacije
- Klientelizem specifičen, neprestan, vztrajen

Ozonska zgodba o uspehu

1. **Znanstveniki**: Jasno opozorilo
2. **Mediji** : Dobro posredujejo sporočilo javnosti
3. **Posebni/gospodarski interesi**: najprej odpor, nato opusti dezinformacije in poišče napredne tehnologije
4. **Javnost**: hitra reakcija; npr. Opustitev sprejev ipd.
Ne gradi se nobene nove CFC infrastrukture
5. **Vlade** : ZDA in Evropa vodilni; dovoljen časovni zamik & tehnična pomoč za države v razvoju

Dosje “Global Warming” nerešen

1. **Znanstveniki**: Neuspešno predstavili tveganje za planet
Scenarij BAU = Drugačen planet
2. **Mediji** : Zgrešena “uravnoteženost”, in skok v brezizhodnost
3. **Posebni interesi** : Dezinformacijske kampanje,
Poudarek na kratkoročnih profitih
4. **Vlade** : Očitno pod vplivom posebnih interesov;
Kriza vodenja – kdo je danes kova Winston Churchill?
5. **Javnost** : razumljivo zmedena, nezainteresirana

Kdo nosi (Pravno/Moralno) odgovornost?

Znanstveniki?

Mediji?

Posebni interesi?

Politiki?

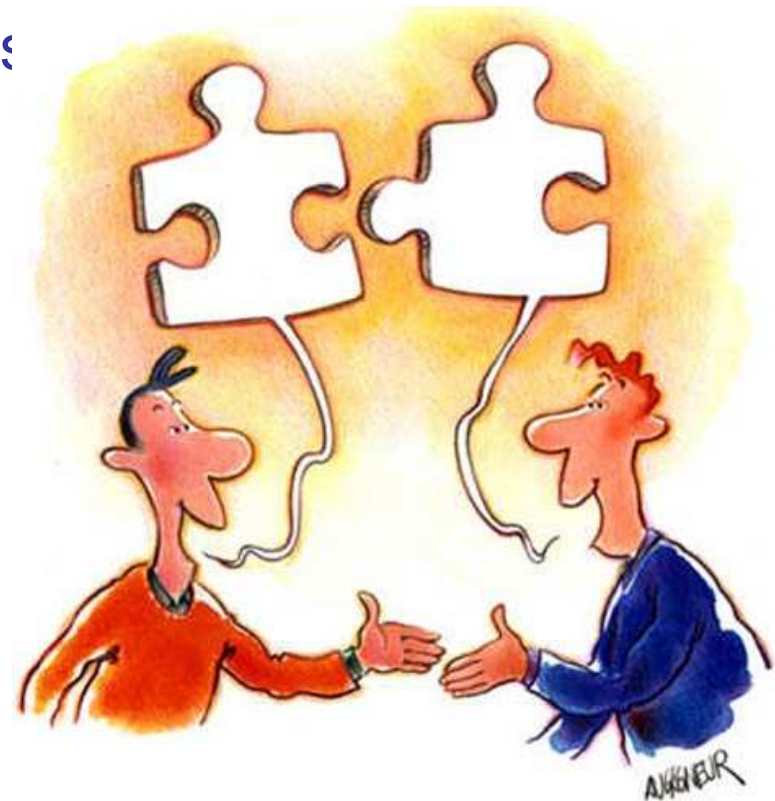
Današnja javnost?

Otroci/Vnuki?

Kdo bo plačal ceno?

BOLJŠA KOMUNIKACIJA

- Prikažimo REŠITVE skupaj s PROBLEMI.
- Opišimo EKONOMSKE PREDNOSTI, ki izhajajo iz blaženja/prilagajanja.
- Povežimo podnebne spremembe z specifičnimi resorji v vladi, ampak v MEDSEKTORSKI PERSPEKTIVI.
- Dovolimo politikom, da SAMI pres problem in dokaze.

DIALOG MED ZNANOSTJO IN POLITIKO

- **Strasti so gonila za akcijo!** Znanje, goli izmerjeni podatki nimajo potenciala strasti, dokler jih nekdo ne prevede v sodbe o primerjalni prednosti ali jih predstavi v kontekstu lokalnih socio-političnih trendov. Podatke moramo prevesti v nekaj, kar gane ljudi..
- Nekateri ljudi gane denar, druge politika.. To so parametri strasti...
- **Ljudi moramo pripraviti do tega, da ZAČUTIJO problematiko.**

ETIČNO VPRAŠANJE

200 kilogramov kruha ali 50 litrov (en tank) biogoriva?

KOLIKO POJE DRUŽINA V ČADU V ENEM TEDNU?

KAJ PA V EVROPI?

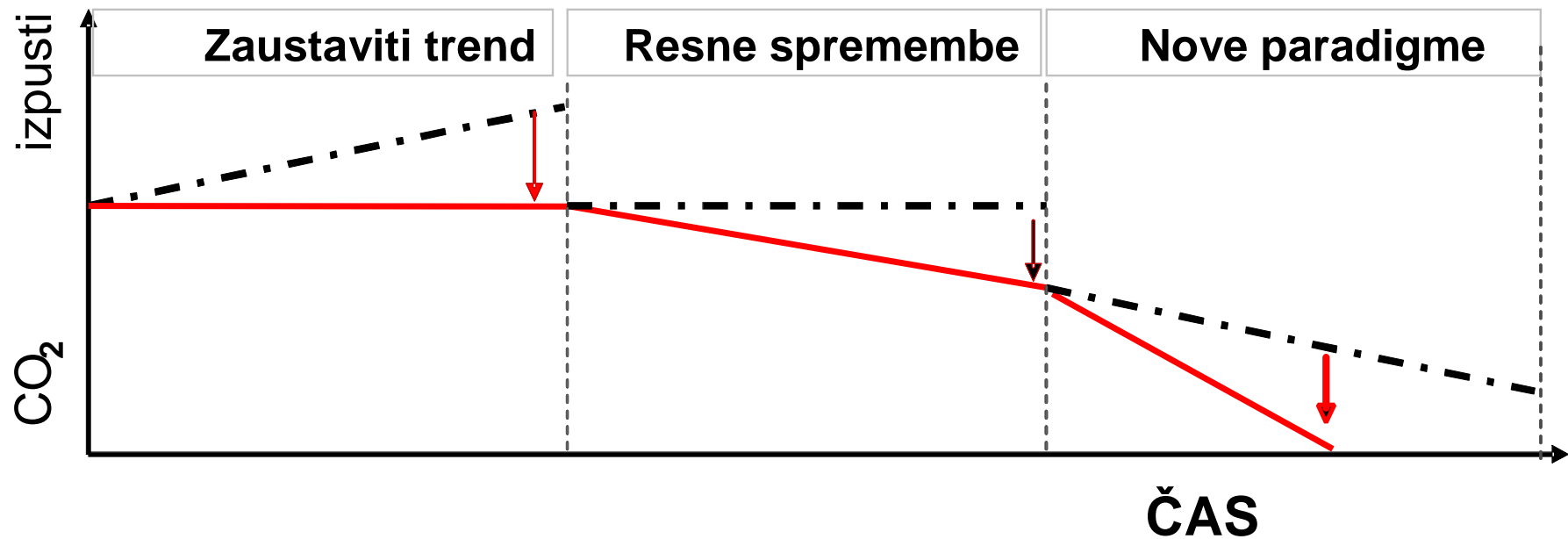
SKLEPI ZMERNE PESIMISTKE

- **Klimatska grožnja je neotipljiva in razpršena, prekrita z naravno variabilnostjo** (drugače je pri ozonski luknji ali onesnaževanju zraka)
- **Energija je srce ekonomije**
- **CO₂ časovne skale se ne ujemajo s skalo političnih procesov**
  - Naraščanje TGP in prisotnost v ozračju gre v stoletja
  - Zamenjava energetske infrastrukture traja desetletja
    - Termoelektrarne, ki jih gradimo danes, bodo emitirale TGP do 2050
    - Avti trajajo 20 let, stavbe 100 let
  - Politični cikel pa je 4 do 6 let
- **Neizogibno pride do odvrčanja pozornosti**
  - Nekaj hladnih let
  - Ekonomski padci
  - Nepredvideni stroški (npr. Irak, cunamiji, potresi....)
- **Emisije, ekonomije in percepcija nevarnosti se zelo razlikujejo po svetu!**

KJE SO CO₂ CILJI

PADADIGMA:

ustaljen vzorec razmišljanja o možnostih razvoja družbe, gospodarstva.